

Fordonsförsäkring

Försäkringsvillkor 2019-10-01

Innehåll

A. Din försäkrings giltighet	5
Vilka fordon försäkringen gäller för.....	5
Vad ingår i försäkringen	5
Vad ingår i PLUS.....	6
Var försäkringen gäller.....	6
B. Trafikförsäkring	7
C. Egendomsskydd	13
C.1 Brandförsäkring.....	16
C.2 Glasrutförsäkring.....	17
C.3 Stödförsäkring.....	18
C.4 Maskin- och elektronikskadeförsäkring	20
C.5 Vagnskadeförsäkring	24
C.6 Avställningsförsäkring.....	26
C.7 Ersättnings- och värderingsregler.....	27
C.8 Självriskreducering.....	29
D. Räddningsförsäkring	31
D.1 Assistansförsäkring	32
E. Rättsskyddsförsäkring	35
F. Krisförsäkring	38
G. Hyrbils- och avbrottsförsäkring	39
H. Allmänna bestämmelser	42
H.1 Avtalet och premien.....	42
H.2 Begränsningar av Tre Kronors ansvar	45
H.3 Reglering av skada	47
H.4 Regler i särskilda fall.....	49
I. Om vi inte skulle komma överens	51
K. Skydd av personuppgifter	54

Detta häfte innehåller de försäkringsvillkor som gäller för Swedbank och Sparbankernas fordonsförsäkring i samarbete med försäkringsgivare Tre Kronor Försäkring AB. När vi i villkoren använder ordet ”du”, ”din” menar vi – om inte annat sägs – både försäkringstagare och var och en av övriga försäkrade personer. Med ”vi” och ”oss” avses försäkringsgivaren, det vill säga Tre Kronor Försäkring AB.

Försäkringsgivare är Tre Kronor Försäkring AB, organisationsnummer 516406-0369, Adress: 106 60 Stockholm. Telefon: 08-617 99 00. Tre Kronors verksamhet står under tillsyn av Finansinspektionen och vår marknadsföring följer svensk lag.

Tre Kronor Försäkring AB tillhandahåller försäkring för boende och motorfordon. Omfattningen av din försäkring framgår av försäkringsvillkoren. Dessa tillhandahålls på svenska och all kommunikation mellan dig och oss sker på svenska. Om inte annat avtalats är försäkringstiden ett år.

A. Din försäkrings giltighet

Vilka fordon försäkringen gäller för

Försäkringsvillkoren i detta häfte gäller för nedanstående fordon (utom taxi-, bud- och uthyrningsfordon):

- Personbil
- Lätt lastbil som har en totalvikt av högst 3 500 kg
- Husbil som har en totalvikt av högst 7 500 kg
- Husvagn
- Släp med totalvikt av högst 2 999 kg, till personbil eller lätt lastbil
- Snöskoter

Vad ingår i försäkringen

Ditt försäkringsskydd varierar beroende på vilken omfattning och vilket avtal du har valt, samt om fordonet är i trafik eller avställt. Vad som ingår i din försäkring framgår i ditt försäkringsbesked.

Halvförsäkring, för exempelvis personbil består av trafik-, brand-, glas-, stöld-, kris-, maskinskade-, räddnings- och rättsskydds-försäkring. *Helförsäkring* innehåller dessutom vagnskadeförsäkring.

För personbil, lätt lastbil, husbil och snöskoter kan avställningsförsäkring tecknas som omfattar brand, glas, stöld, rättsskydd, skadegörelse och begränsad vagnskada. Avställningsförsäkring kan inte tecknas om du har valt en så kallad Året Runt försäkring för din snöskoter eller husbil.

För personbil, lätt lastbil och husbil kan du välja att teckna försäkring antingen enligt avtalstypen BAS eller PLUS. PLUS kan tecknas för försäkring som minst omfattar halv- eller helförsäkring.

	Personbil	Lätt lastbil	Husbil	Husvagn	Släp	Snöskoter
Trafik	X	X	X			X
Brand	X	X	X	X	X	X
Glas	X	X	X	X	X	X
Stöld	X	X	X	X	X	X
Maskin och elektronik	X	X	X			
Räddning	X	X	X			
Rättsskydd	X	X	X	X	X	X
Krishantering	X	X	X	X	X	X
Vagnskada	X	X	X	X	X	X

Vad ingår i PLUS

Utöver vad som ingår i BAS omfattar PLUS även nedanstående.

Vid halvförsäkring	Personbil	Lätt lastbil	Husbil	Husvagn	Släp	Snöskoter
Assistans vid driftstopp*	X	X	X			
Hyrbil vid försäkringsskada	X	X	X			
Avbrottsförsäkring vid försäkringsskada	X	X	X	X		
Självriskreducering/reparationsbidrag vid djurkollision	X	X	X			
Självriskreducering/reparationsbidrag vid skadegörelse	X	X	X			
Självriskreducering vid vagnskadegaranti	X	X				
Extra utrustning			X	X	X	X
Vid helförsäkring eller halvförsäkring med gällande vagnskadegaranti dessutom:						
Skada i kupé och bagageutrymme	X	X				
Självriskeliminering vid kollision med utländskt fordon	X	X	X			
Vid avställning						
Självriskreducering/reparationsbidrag vid skadegörelse	X	X	X			
Självriskreducering/reparationsbidrag vid vagnskadegaranti	X	X				

*) Husvagn och släp omfattas av Assistans-försäkringen om dragbilen har en gällande PLUS.

Var försäkringen gäller

Hela försäkringen gäller i Sverige, Norge, Danmark, Finland och Island. Den gäller också i de flesta länder i Europa och vissa länder runt Medelhavet som är anslutna till det så kallade gröna kortsystemet. I vissa av dessa länder krävs internationellt försäkringsbevis, grönt kort, vilket vi utfärdar på

begäran. Försäkringen gäller också under transport mellan länder inom giltighetsområdet.

Om svensk medborgare eller person som har sin hemvist i Sverige tillfogas skada till följd av trafik med svenskregistrerat fordon gäller trafikförsäkringen enligt trafikskadelagen i hela världen, även i de länder som inte är anslutna till gröna kortsystemet.

Avställningsförsäkringen gäller endast i Sverige.

B. Trafikförsäkring

Syfte

Syftet med trafikförsäkringen är att säkerställa trafikskadelagens krav på att

- alla personer som skadas i trafiken med motorfordon har rätt till ersättning, oberoende av vems felet är
- skada i följd av trafik som ditt motorfordon orsakar genom förarens vållande på annat motorfordon i trafik ska ersättas
- skada som ditt motorfordon orsakar på annans egendom (ej motorfordon i trafik) ska ersättas.

Trafikförsäkringen är obligatorisk. Du måste ha den enligt lag, såvida inte ditt motorfordon är avställt eller på annat sätt inte omfattas av trafikskadelagen.

Om du inte tecknat trafikförsäkring eller betalar premien kan du bli krävd av Trafikförsäkringsföreningen på en avgift som är betydligt högre än premien. Trafikförsäkringen ersätter skador upp till 300 miljoner kronor.

På följande sidor återges i sammanfattning de viktigaste reglerna i trafikskadelagen.

När gäller inte trafikförsäkringen

Trafikförsäkringen gäller enligt reglerna i trafikskadelagen. Lagen tillämpas inte på

- motordrivet fordon som är avsett att föras av gående
- motordrivet fordon när det används för tävling, träning, övningskörning, uppvisning eller liknande ändamål inom inhägnat tävlingsområde
- motorredskap med en tjänstevikt av högst 2 000 kg som är inrättat huvudsakligen som arbetsredskap och som varken är eller bör vara registrerat i Vägtrafikregistret.

Vad som ersätts via din trafikförsäkring

Vid skada i följd av trafik med det försäkrade fordonet ersätts:

Det här

1. Personskada
  - a) Person i fordonet
  - b) Person utanför fordonet
2. Fordonsskada
Skada på annans fordon i trafik om det kan bevisas att ditt fordons förare vållat skadan.
3. Skada på övrig egendom
  - a) Egendom utanför fordonet om den tillhör annan än dig själv eller ditt fordons brukare/förare.
  - b) I samband med personskada ersätts skadade kläder och andra tillhörigheter som skadad förare, passagerare eller annan person bar eller medförde för personligt bruk. Vi ersätter inte pengar, smycken eller värdehandlingar. Högsta ersättning är 1/4 prisbasbelopp per person. Om hjälm eller annan personlig skyddsutrustning som bars vid skadetillfället skadats, ersätts detta utan beloppsbegränsning..

Men inte det här

2. Fordonsskada
Skada på ditt eget fordon
  3. Skada på övrig egendom
    - a) Egendom utanför fordonet om den tillhör dig själv eller ditt fordons brukare/förare såvida inte skadan vållats genom olovligt brukande av ditt fordon
      - som transporterats på/med ditt fordon.
    - b) Egendom i fordonet
Med de undantag som anges i vänstra kolumnen
- Transporterat gods.

Ersättningens storlek

Personskador

Full ersättning

Med de undantag som anges i högra kolumnen får den drabbade full ersättning, även om han eller hon själv har skuld i det som hänt.

Nedsatt ersättning

1. Om den som körde ditt fordon
  - var straffbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel än alkohol i kombination med vårdslöshet
  - medverkat till skadan genom grov vårdslöshet eller orsakat skadan med uppsåt.
2. Om annan person
  - medverkat till skadan genom grov vårdslöshet eller orsakat skadan med uppsåt.

Egendomsskador

Full ersättning

Om den drabbade är utan skuld betalas full ersättning.

Utvidgad ersättningsrätt

I andra fall än de som anges i högra kolumnen betalas full ersättning upp till 25 procent av prisbasbeloppet även om den drabbade har skuld i det som hänt. För den del av skadan som överstiger 25 procent av prisbasbeloppet jämkas ersättningen enligt trafikskadelagen.

Nedsatt ersättning

Om den drabbade är medvällande, kan ersättningen sättas ned (jämkas). Den utvidgade ersättningsrätten gäller inte vid skada på:

- a) motordrivet fordon
- b) fordon som är kopplat till motordrivet fordon
- c) spårbundet fordon
- d) egendom som transporteras med fordon enligt a-c
- e) egendom som tillhör dig själv eller ditt fordons brukare eller förare
- f) egendom om dess ägare varit grovt vårdslös eller orsakat skadan med uppsåt.

Om du krävs på ersättning

- Du ska snarast anmäla kravet till oss.
- Du ska följa våra anvisningar.
- Du får inte själv åta dig att betala ersättning.
- Du ska genast underrätta oss om du blir instämnd till domstol.
- Om du utan vår tillåtelse
  - medger ersättningsskyldighet
  - godkänner ersättningsbelopp
  - betalar ersättningär detta inte bindande för oss.
- Om du vid rättegång inte följer våra anvisningar blir domen inte bindande för oss.

Hur Tre Kronor hanterar ersättningskraven

Om skadan kan ersättas av försäkringen gäller följande:

- Vi utreder om du är ersättningsskyldig.
- Vi förhandlar med den som kräver ersättning.
- Vi för din talan när du måste svara i rättegång angående trafikskadeersättning och betalar dina rättegångskostnader, så långt de är skäligen och sammanfaller med våra intressen i rättegången.
- Vi betalar den ersättning, som du är skyldig att utge enligt trafikskadelagen.

Din medverkan vid personskadereglering

Vid reglering av personskada som kan ersättas genom trafikförsäkring i Tre Kronor ska du medverka till utredning av skadan och dess följder genom att lämna de uppgifter och handlingar som behövs för skaderegleringen samt lämna fullmakt till Tre Kronor att hos sjukhus och andra

vårdinrättningar inhämta de handlingar och den utredning i övrigt som behövs för skaderegleringen.

Hur Tre Kronor ersätter kostnader för juridiskt biträde vid personskadereglering

- Om du vid trafikolycka drabbas av personskada som ska ersättas av Tre Kronor svarar vi, enligt de villkor som anges nedan, för kostnader för juridiskt arbete som utförs av ombud som du utser. Med juridiskt arbete avses bedömning av och rådgivning till dig i ersättningsfrågor som sker för tillvaratagande av din rätt vid skaderegleringen hos Tre Kronor.
- Endast om trafikskadan enligt Tre Kronors bedömning är av mer allvarlig natur eller ersättningsfrågorna är mer komplicerade eller avser större värden lämnas ersättning för ett ombuds arbete. Innan det ombud du valt utför arbete som kan ersättas av oss ska ombudet i en arbetsplan redovisa sin bedömning av arten och omfattningen av ditt behov av biträde med juridiskt arbete. Med stöd av denna arbetsplan tar vi ställning till att ersätta ombudets arbete tills vidare eller under en begränsad tid med särskilt angivet antal timmar. På underlag av uppgifter från ombudet bedömer vi därefter i sistnämnda fall fortlöpande vilket arbete som ska ersättas.
- Du får endast välja ombud som uppfyller de krav som gäller för ombud enligt villkoren för Rättsskyddsförsäkring. Se avsnitt E. Rättsskyddsförsäkring.
- Då Tre Kronor beslutar om omfattningen och inriktningen av den utredning som behövs för regleringen av din personskada, och även genomför denna utredning

med stöd av bland annat den fullmakt du utställt till oss, ersätter vi endast kostnaderna för ombudets juridiska arbete. Kostnader för annan utredning, till exempel läkarintyg och specialistutlåtanden, ersätter vi endast om vi beställt eller begärt dem eller om de i förväg godkännts av oss. Arbete som ombudet utför för att tillvarata din rätt till ersättning från andra ersättningsformer än trafikförsäkring ersätter vi inte.

- Tre Kronor ersätter kostnader för ombud endast om du medverkar till att skaderegleringsfrågor i vilka du och Tre Kronor gör olika bedömningar i första hand ska prövas av de nämnder som inrättats för prövning av frågor inom personskadereglering, nämligen Trafikskadenämnden (antingen prövningen är obligatorisk eller ej), Svensk Försäkrings nämnd för rättskyddsfrågor och Svensk Försäkrings ombudskostnadsnämnd.
- Tre Kronor ersätter inte utan särskilt godkännande merkostnader som uppkommer genom att du byter ombud. Sådant godkännande lämnas endast om du kan visa att särskilda skäl föreligger för byte av ombud, till exempel om du flyttar till annan bostadsort.
- Tre Kronor ersätter dina kostnader för ett ombuds juridiska arbete för att skaderegleringen i båda parterns intresse ska kunna genomföras utan dröjsmål, på nödvändigt underlag och med ett sakligt grundat och riktigt resultat. Vi kan därför komma att ompröva beslut om ersättning till ombudet om du utan skälig orsak vägrar med-

verka till en ändamålsenlig skadereglering genom att exempelvis motsätta dig prövning av ersättningsfrågor i Trafikskadenämnden eller frågor om ersättning till ombudet i Svensk Försäkrings nämnd för rättskyddsfrågor eller Svensk Försäkrings ombudskostnadsnämnd eller om du utan sakliga skäl återkallar fullmakt som du lämnat för inhämtande av medicinsk eller ekonomisk utredning.

- Tre Kronor ersätter endast skäliga och nödvändiga kostnader för ombudets arbete enligt arbetsredogörelse och med belopp som motsvarar den timkostnadsnorm som regeringen fastställer i vissa mål. Av arbetsredogörelsen ska framgå vilka åtgärder ombudet utfört vid angivna tider samt tidsåtgången för varje åtgärd.
- Ersättning till ombudet utbetalas när arbete har utförts och redovisats i arbetsredogörelse. Om ombudets arbete sträcker sig över en längre tid än ett år lämnar Tre Kronor förskott på ersättningen högst två gånger årligen. Förskottet som lämnas kommer sedan att avräknas från den slutgiltiga ersättningen med belopp som fastställs med stöd av arbetsplanen. Ombudets räkning ska utställas på dig.

Självrisk

Trafikförsäkring gäller med en grundsjälvrisk som framgår av försäkringsbeskedet.

I följande fall tas en särskild självrisk ut på 10 procent av prisbasbeloppet.

- När föraren kört utan giltigt körkort.
- När läraren eller eleven övningskört utan att uppfylla kraven för tillåten övningskörning.
- När det enligt strafföreläggande eller dom som vunnit laga kraft är visat att föraren har
  - kört straffbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel (såvida du inte kan bevisa att dessa omständigheter inte medverkat till att skadan inträffade),
  - orsakat skadan genom grov vårdslöshet eller uppsåt.

Bonus i trafikförsäkring

Bonus innebär att du får rabatt för skadefria år på trafikförsäkringspremien, utom på den del som är fast grundpremie.

För varje skada som leder till utbetalning från trafikförsäkringen sänks bonusklassen med två steg. Sänkning sker från och med nästa försäkringsår för det skadade fordonets försäkring. Efter varje försäkringsår utan skada flyttas försäkringen till närmast högre klass.

Undantag

Bonusklass sänks inte om

- enbart ren eller hund skadats
- skadan hände när fordonet var stulet eller tillgripet
- skadan hände när polisman eller annan behörig besiktigade fordonet

- du kan bevisa att någon annan än du själv eller föraren av ditt fordon är ensam vållande till skadan.

Återkrav

Du är skyldig att betala självrisken när vi kräver det.

Dessutom har vi rätt att av skadevällaren återkräva belopp enligt bestämmelserna i trafikskadelagen, se avsnitt H. Allmänna bestämmelser Rätt till återkrav. Vi kan överlåta fordran avseende obetald självrisk för trafikförsäkring till Trafikförsäkringsföreningen.

C. Egendomsskydd

Vad som ingår i egendomsskyddet med mera

Nedanstående bestämmelser avser brand-, glasrute-, stöld-, maskin-, elektronikskade-

och vagnskadeförsäkring samt avställningsförsäkring.

Försäkrad egendom

Det här

1. Fordonet i dess standardutförande.
2. Normal utrustning som hör till och finns i eller på fordonet.
Dessutom ingår audioutrustning, biltelefon eller annan liknande utrustning förutsatt att den är fast monterad och konstruerad för att endast användas i fordonet.
För bilstereo med stödkassett räcker att stödkassetten är fast monterad
3. Avmonterad fordonsdel eller utrustning enligt punkt 2 ovan. Slitage och ålderavdrag görs enligt C7, Avskrivningsregler för viss utrustning till fordonet. Utrustning till fordon så som till exempel släpkåle eller förtält.
4. Hjul både däck och fälg.
5. En extra uppsättning hjul till försäkrat fordon.

Men inte det här

2. Utrustning som inte hör till fordonet eller kan anses normalt för det. Ljud- och bildutrustning som inte är fast monterad eller konstruerad för att endast användas i fordonet, samt tillbehör till denna som kan användas utanför fordonet, exempelvis cd-skivor, mp3-spelare och GPS. Mobiltelefon och bärbar ljud- och bildutrustning.
3. Avmonterad fordonsdel och utrustning som ersatts samt ljud- och bildutrustning som inte är fast monterad.
4. Hjul, både däck och fälg som inte finns i ordinarie sortiment hos fordonstillverkare eller dess återförsäljare för aktuellt fordon begränsas ersättningen till högst 35 000 kronor.
5. Extra uppsättning hjul till annat fordon än det försäkrade.

För husvagn och husbil ingår även

Det här

Personligt lösöre för privat bruk som förvaras i husvagnen eller husbilen (se även under rubrikerna högsta ersättningsbelopp utrustning och särskilda bestämmelser för personligt lösöre).

Men inte det här

- Kontanter
- Antikviteter, konstverk, och äkta mattor
- Värdehandlingar, frimärken, manuskript och ritningar
- Motordrivet fordon, motorbåt eller segelbåt (även windsurfingbräda) och delar eller utrustning till sådana
- Varor för försäljning eller bearbetning
- Inventarier som hör till rörelse eller annan förvärvsverksamhet

Högsta ersättningsbelopp utrustning

Ljud och bildutrustning för personbil, lätt lastbil och husbil

	BiIPLUS	BiIBAS
Fabriksmonterad	Fullvärde	Fullvärde
Eftermonterad	40 000 kr	20 000 kr

För husvagn och snöskoter är ersättning för ljud- och bildutrustning begränsad till maximalt 5 000 kronor.

Utrustning till fordon så som till exempel släpkälke kan ersättas med maximalt 25 000 kronor.

Definition*Ljud- och bildutrustning*

Med ljud- och bildutrustning avses fast monterad utrustning som återger ljud och bild och som är konstruerad för att endast användas i fordonet, såsom bilstereo, cd-spelare, navigationsutrustning, spelkonsoler och video samt tillbehör till dessa, men inte tillbehör som även kan användas utanför fordonet exempelvis cd-skivor, spel och videokassetter.

Fabriksmonterad utrustning

Med fabriksmonterad utrustning menar vi fordonsunik i fordonet integrerad originalutrustning som monterats av tillverkaren.

Fast monterad

Utrustningen ska vara festsatt med bult, skruv, svetsning eller liknande i fordonets kaross så att det krävs verktyg för att ta bort den.

Särskilda bestämmelser för personligt lösöre i husvagn och husbil

I försäkringen för husvagn och husbil ingår ersättning för personligt lösöre med högst 35 000 kronor.

För föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor, ädelstenar, vapen, vin och sprit är högsta ersättning 5 000 kronor.

För följande personliga lösöre betalar vi ersättning endast om skadan hänt under resa eller vistelse utanför hemorten. Du får ingen ersättning om husvagnen eller husbilen lämnats obodd mer än ett dygn. Detta gäller också om skadan hänt första dygnet.

- föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar
- fick- och armbandsur
- pälsar och pälsverk
- kameror, projektorer, kikare och instrument
- vapen, vin och sprit
- datorutrustning
- ljud- och bildutrustning som inte är fast monterade eller avsedda för att endast användas i husvagnen eller husbilen.

Vem försäkringen gäller för

Försäkringen avser endast ditt eget lagliga ekonomiska intresse som försäkringstagare, ägare och huvudsaklig brukare till den försäkrade egendomen. Om du inte är fordonets verkliga ägare och huvudsaklige brukare gäller inte egendomsskyddet och någon ersättning kan inte betalas vid inträffad skada. Ovanstående gäller dock inte om denne är din make/maka, registrerad partner eller sambo, förutsatt att ni är folkbokförda och bosatta på samma adress.

Vi har rätt att betala skadeersättning till

- säljaren eller kreditgivaren om fordonet köpts på avbetalning eller kredit. Ersättning betalas då till säljaren/kreditgivaren intill dennes återstående lagenliga fordran.
- ägaren om du har hyrt fordonet på längre tid än ett år, det vill säga leasat den.
- ägaren även då försäkringsplikten fullgörs av den förmyndare som registrerats i Vägtrafikregistret.

Gemensamma aktsamhetskrav för egendomsskyddet

Du får inte köra fordonet om du

- saknar giltigt körkort eller förarbevis
- kan göra dig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri.

Du ska följa de regler som gäller vid övningskörning.

Ovanstående gäller även släp och husvagn om föraren av dragfordonet saknar giltigt körkort eller gjort sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri.

Om aktsamhetskraven inte följs

Ersättningen minskas. Regler om nedsättning finns i avsnitt H. Allmänna bestämmelser.

Självrisker vid flera skador i samma hushåll

Om flera skador inträffar vid samma tillfälle och ersättning ska betalas från flera delar i försäkringen eller från andra privata sakförsäkringar i Tre Kronor, till exempel hemförsäkring, behöver du bara betala en självrisk – den högsta. Detsamma gäller vid obligatorisk hemförsäkring i annat försäkringsbolag. Om trafikförsäkringen gäller med självrisk måste den alltid betalas utöver annan självrisk.

C.1 Brandförsäkring

Vad får du ersättning för

Det här

Skada på grund av

- brand, det vill säga eld som kommit lös
- blixtnedslag
- explosion

Kortslutning av elektriska kablar ersätts inom åtagandet för maskin- och elektronikskadeförsäkring, punkt C.4.

Men inte det här

Skada på grund av

- brand eller explosion i ljuddämpare, däck eller slangar
- köld, väta och korrosion
- vagnskada före eller efter och i omedelbar anslutning till brandskadan. Vagnskadan kan ersättas genom vagnskadeförsäkringen.

Skada i samband med

- stöld eller tillgrepp som inträffade före brandskadan. Skadan kan ersättas genom stöldförsäkringen
- trafikolycka eller kollision.

Aksamhetskrav

- anordning som används för att ge start-hjälp till, värma eller torka fordonet ska vara godkänd för detta ändamål. Fabrikantens anvisningar ska följas
- starkströmsanordning som används i fordonet ska vara provad och godkänd. Fabrikantens anvisningar ska följas
- elektriska ledningar, kablar och komponenter ska vara fackmannamässigt monterade
- svetsningsarbete får endast ske om nödvändiga säkerhetsåtgärder vidtagits såsom friläggning och demontering av brännbart material.

Om akksamhetskraven inte följs

Ersättningen minskas, normalt med 25 procent. Regler om nedsättning finns i avsnitt H. Allmänna bestämmelser.

Självrisk

1 500 kronor.

C.2 Glasrutförsäkring

Vad du får ersättning för

Det här

Genombruten, spräckt eller krossad

- vindruta
- sidoruta
- bakruta.

Men inte det här

Skada på sollucka, glastak, lyktglas m.m
Skador till följd av att fordonet (gäller inte snöskoter)

- kolliderat
- vält
- kört av vägen.

Självrisk

Vid byte av ruta för husbil är självrisk
2 000 kronor. För övriga fordon är självrisk-
ken 1 500 kronor. Om rutan repareras gäller
försäkringen utan självrisk.

C.3 Stödförsäkring

Ägaren ska styrka innehavet av stulen egendom, lämpligen med ursprungskvitto eller originalgarantibevis.

Vad du får ersättning för

Det här

Skada på grund av

- stöld
- tillgrepp av fordon
- rån
- försök till stöld, tillgrepp eller rån
- uppsåtlig skadegörelse i samband med någon av händelserna ovan.

Vid förlust av fordon tillämpas en handläggningstid på 30 dagar från det att du gjort polisanmälan och anmält skadan till oss, om fordonet inte kommit till rätta innan dess.

Tillverkningsnummer bör vara angivet och egendomen märkt med personnummer.

Men inte det här

- Tillgrepp, rån eller försök till sådant brott, som utförts av någon som tillhör ditt hushåll
- Olovligt brukande, förskingring, olovligt förfogande eller bedrägeri
- Stöld av mobiltelefon, ej fast monterad ljud- och bildutrustning, samt tillbehör till ljud- och bildutrustningen som kan användas utanför fordonet exempelvis cd-skivor, dvd-skivor, kassetband, spel och videokassetter.

(För egendom i husbil och husvagn gäller dock försäkringen enligt "Särskilda bestämmelser för personligt lösöre i husvagn och husbil", sid 15).

Förklaring

Stöld

Någon tar annans egendom utan lov och behåller, säljer eller ger bort den.

Tillgrepp av fortskaffningsmedel

Någon tar utan lov ett motorfordon som tillhör annan, men utan avsikt att behålla eller sälja det.

Rån

Någon som med våld eller hot om våld, som framstår som trängande fara för dig, tar din egendom.

Förskingring

När egendom överlämnas till annan person med förutsättning att egendomen ska lämnas tillbaka, och denne i stället behåller, säljer eller ger bort den. Det är till exempel förskingring om en säljare låter en person provköra en bil och denne försvinner med bilen.

Olovligt förfogande

Någon innehar annans egendom eller egendom som annan har rättigheter i (till exempel egendom som köpts på avbetalning) och säljer den utan lov eller på annat sätt disponerar över egendomen så att ägaren eller den som har rättigheter i egendomen går miste om sina rättigheter.

Olovligt brukande

Någon som utan lov använder annans egendom och därigenom orsakar ägaren skada, förlust eller annan olägenhet.

Bedrägeri

Någon skaffar sig fördelar genom att med felaktiga uppgifter förmå någon att handla på ett sätt som innebär skada för denne.

Aktsamhetskrav

- Personbil, lätt lastbil och husbil ska vara låst med tändningslås.
- Husvagn och släpvagn ska vara låst med kullås som är godkänt av SSF, Svenska Stöldskyddsföreningen.
- Utrustning i fordonet ska vara inlåst i fordonet. Utrustning på fordonet ska vara fast monterad.
- Personligt lösöre ska förvaras inlåst i fordonet.
- Avmonterad fordonsdel eller utrustning ska vara inlåst i fordonet eller förvaras inlåst i utrymme som endast du eller din familj disponerar, till exempel din bostad, garage, vinds- eller källarkontor. Delar du till exempel garage med din granne är det inte att betrakta som utrymme som endast du disponerar.
- När du lämnar fordonet ska detta låsas och nyckeln vara urtagen. Nyckeln till låset får inte förvaras eller gömmas i närheten av fordonet och ska i övrigt förvaras på ett säkert sätt. Nycklarna får inte ha uppgift om namn, adress eller registreringsnummer.

Om aktsamhetskraven inte följs

Ersättningen minskas normalt med 25 procent. Regler om nedsättning finns i avsnitt H. Allmänna bestämmelser.

Självrisk

1 500 kronor. Du slipper grundsjälvrisk om fordonet blir stulet och hittas med hjälp av spårsändare.

C.4 Maskin- och elektronikskadeförsäkring

Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för personbil och lätt lastbil som är högst tio år gammal sedan den registrerades första gången eller som körts högst 15 000 mil.

Försäkringen gäller för husbil som är högst tio år gammal sedan den registrerades första gången eller körts högst 12 000 mil. Med gällande Året runt husbil är gränserna 10 år och 15 000 mil.

Hybridsystem och dess batteri gäller för bil och lätt lastbil som körts högst 20 000 mil. Med gällande Bilplus för personbil och lätt lastbil är gränserna 10 år och 15 000 mil.

Hybridsystem och dess batteri gäller för bil och lätt lastbil som körts högst 20 000 mil. Försäkringen upphör alltså så snart någon av gränserna passerats. Om du inte kan visa att skadan eller felet uppstått innan nämnda gränser passerats ska den anses ha hänt dag du anmälde skadan eller felet till oss.

För husvagn och boendedelen i husbil gäller försäkringen för fordon som är högst fem år gammal sedan den registrerades första gången.

Vad försäkringen inte gäller för

- Om skada eller fel som säljare eller annan ansvarar för enligt konsumentköp eller konsumenttjänstlagen, eller som säljare eller annan ansvarar för enligt garanti eller liknande utfästelse. Vi ersätter dock om den försäkrade visar att den som ansvarar inte avhjälpes eller betalar.
- Om skada uppstått till följd av att fordonet konverterats från ett drivmedel till ett annat såvida inte biltillverkaren godkänt detta.
- Om skada inträffat under tävling, träning, uppvisning eller liknande användning av fordonet inom inhägnat tävlingsområde samt annat avlyst område eller väg avsett för sådan användning.
- Om skada hänt under hastighetskörning med fordonet såsom till exempel stretrace eller bankörning.
- Om skadan är en brandskada enligt punkt C.1, glasskada enligt punkt C.2, stöldskada enligt punkt C.3 eller vagnskada enligt punkt C.5.
- Oljeförbrukning som är inom biltillverkarens toleranser anses inte som fel och ersätts därför inte inom maskinskadeförsäkringen.

Vad du får ersättning för

Motor och kylsystem

- motor och elmotor för framdrift av bilen inklusive dess styrelektronik
- startmotor inklusive start/stoppssystem (utom bilens startbatteri)
- grenrör
- avgasturbo, laddluftkylare, överladdningsaggreat inklusive styrsystem
- system för avgasrening inklusive dess styrsystem (utom ljuddämpare och avgasrör)
- bränslesystem inklusive insprutnings-system och dess reglerfunktioner (utom ledningar, filter, bränsletank)
- tändsystem och dess reglerfunktioner (utom tändstift och startbatteri)
- tändlås (utom tändningsnyckel/kort/smartkey)
- motorns kylsystem inklusive oljekylare och värmeelement
- kupévärmare som är integrerad i bilens kyl/värmsystem (utom fjärrsändare)
- air condition, klimatanläggning.

Växellåda, kraftöverföring

- kraftöverföring, växellåda inklusive lameller, styrelektronik och reglage
- koppling, svänghjul (utom nedsliten kopplingslamell och följskador därav)
- drivaxlar och hjullager på drivande axlar

Elektronik

- elektriska kablar (utom defrosterslingor i rutor)
- generator (och följskador som påverkar bilens elektroniska funktion)
- central elektronikmodul, elcentral med säkringsdosa
- färd dator, farthållare

- flerfunktion/kombinationsinstrument, (hastighetsmätare, motorinformation)
- elektroniskt stöldsdydd och larm
- centrallåsenhet (utom dörrlås, nycklar/kort/smartkey och fjärrkontroll)
- informations- och kommunikationssystem för data, navigering, multimedia
- stolsvärme.
- motor till cabriolet, bak och taklucka (utom motor och elektronik i dörrlås och fönsterhiss)
- torkarmotor till vind och bakruta
- regnsensor

Broms, styrning

- servosystem för bromsar inklusive huvudcylinder
- styr- och reglersystem för låsningsfria bromsar (utom hjulcylindrar, bromsok, bromsskivor/trummor och bromsbelägg)
- servosystem för styrinrättning
- styrväxel (utom stag och kulleleder)

Säkerhets- och förarstödsystem

- airbag inklusive givare och sensorer
- säkerhetsbälte, bältespåminnare och bältesförsträckare
- kollisionvarningssystem, autobromssystem
- antisladd-/spinnssystem samt elektronik till chassiestabiliseringssystem (utom stötdämpare, luftbälg och fjädrar)
- line- och side-assistsystem utom yttre sensorer,
- parkeringsassistans utom yttre sensorer
- styrenhet till Xenon, LED, Laserljus (utom lampa och glas)
- reglermotor till adaptiva strålkastare

forts från sid 21

Hybrid, elbilsbatteri

- batteri till hybridsystem (utom bilens startbatteri)
- batteri för drivning av elbil, plugg in hybridbil och bränslecellsbil (se avskrivningstabell på sidan 29)
- DC/AC omvandlare

Kostnader utöver självriskan för undersökning och demontering i syfte att fastställa om skadan ersätts av försäkringen.

För husvagn och boendedel i husbil gäller försäkringen för skada eller fel på följande fabriksmonterade komponenter.

Chassi:

- Stabiliseringssystem, hydrauliska stödben inklusive elmotor och fjärrkontroll.

Interiör:

- Klimatanläggning/luftkonditionering, fastmonterad vattentank, värmepanna inklusive elpatron, gasolanläggning och säkerhetslarm/gasvarnare.

Hushållsmaskiner:

- Kyl, frys, diskmaskin, mikrovågsugn, spis inklusive ugn, fläkt och centraldammsugare.

Elektriska kablar:

- Försäkringen ersätter utan åldersbegränsning skada på ledningar och kablar genom kortslutning och direkt uppkomna följskador på elektriska komponenter.

Definition

Med fabriksmonterad utrustning menar vi fordonsunik i fordonet integrerad utrustning som monterats av tillverkaren eller av denne auktoriserad verkstad.

Men inte det här

Vagn-, brand-, eller stöldskada som kan ersättas genom respektive försäkringsmoment.

Skada på

- fordonet som beror på fabrikations- eller materialfel.

Hopsättning och återmontering efter undersökning och demontering, där skadan inte ersätts av försäkringen.

Aktsamhetskrav

- Biltillverkarens anvisningar för service och underhåll ska följas (från det att fordonet registrerades första gången). Service och underhåll ska vara fackmannamässigt utfört. Detta gäller även för tiden innan du tecknade försäkringen och du ska kunna visa att service är utfört på fordonet. Om du inte kan visa att fordonet genomgått service räknas det som utebliven service.
- Fordonets kylsystem ska innehålla tillräckligt med frostskyddsmedel.
- Komponenter som avviker från bilens seriemässiga utförande, är trimmade eller inte uppfyller biltillverkarens krav, får inte användas.
- Bilen får inte köras så att motor eller kraftöverföring utsätts för onormal påfrestning, exempelvis köra fast varningslampa tänts.
- Laddning av Plugg in hybrid och Elbil ska följas biltillverkarens anvisningar.

Om aktsamhetskraven inte följs

Ersättningen minskas, normalt med 25 procent. Regler om nedsättning finns i avsnitt H. Allmänna bestämmelser .

Självrisk

Bilen har körts högst 5 000 mil:

2 000 kronor.

Bilen har körts högst 10 000 mil:

4 000 kronor.

Bilen har körts högst 15 000 mil:

6 000 kr.

För boendedel i husbil och husvagn:

1 500 kronor.

C.5 Vagnskadeförsäkring

Vad försäkringen inte gäller för

- Om skada inträffat under deltagande i tävling, träning, uppvisning, övningskörning eller liknande användning av fordonet inom inhägnat område samt annat avlyst område eller väg avsett för sådan användning.
- Som hänt under hastighetskörning med fordonet såsom till exempel streeTrace eller bankörning.
- Vid skada som är ersättningsbar genom brand- eller stöldförsäkring.

Vad du får ersättning för

Det här

Skada på grund av

- trafikolycka
- annan yttre olyckshändelse
- uppsåtlig skadegörelse av annan person.

Skada på fordonet när det transporteras på annat transportmedel.

Skada på fordonet som orsakats av på fordonet monterad anordning för vägarbete eller snöplogning.

I försäkring för husvagn, som vid skadetillfället var högst fem år gammal, sedan den registrerades första gången, och för seriemässigt tillverkad husbil betalar vi skada på egendom som omfattas av husbilens eller husvagnens försäkring om skadan orsakats av vatten som oberäknat strömmat ut från fordonets fast monterade, klimatanläggning, luftkonditionering eller ledningssystem.

Men inte det här

Skada på anordning för vägarbete eller snöplogning som är monterad på fordonet. Skada som är inifrån kommande, till exempel möss som orsakar skada på bilklädseln. Se även under rubriken Skada i bilens kupé och bagageutrymme.

Vid skada på fordonsdel som orsakats av konstruktions-, fabrikations- eller materialfel.

Vid skada som

- består i slitage eller beror på bristfälligt underhåll
- orsakats genom rost, frätning, köld, väta eller fukt
- beror på explosion i motor, ljuddämpare, däck eller slangar.

Vid skada

- genom utströmning från avloppssystem
- på grund av frysning eller kondens
- genom utströmning från lösa plastdunkar eller liknande
- genom läckage från taklucka, fönster eller karosskarvar.
- som säljare eller annan ansvarar för enligt garanti eller liknande utfästelse. Vi ersätter dock om den försäkrade visar att den som ansvarar inte avhjälpes eller betalar.

Skada i bilens kupé och bagageutrymme

För personbil eller lätt lastbil med helförsäkring BilPLUS, eller halvförsäkring BilPLUS med gällande vagnskadegaranti, gäller försäkringen även för skada på bilens inredning i kupén eller i bagageutrymmet genom plötslig och oförutsedd händelse.

Ersättningen betalas då skadan inte kan ersättas genom annan punkt i egendomsskyddet. Vi betalar inte skada som i övrigt undantas i egendomsskyddet.

Vi ersätter inte skada orsakad av djur eller insekter eller skada orsakad av slitage, vanvård eller skada på grund av tekniskt fel.

Självriskens är 1 000 kronor.

Aktsamhetskrav

Du får inte köra:

- fordonet när körförbud meddelats av polis eller annan behörig besiktningsman
- Biltillverkarens anvisningar för service och underhåll ska följas (från första dag bilen registrerades) och vara fackmannamässigt utfört
- fordonets maximallast får inte överskridas
- dragfordonets maximala dragvikt inte överskrids
- fordonets däck uppfyller de krav som ställs i författningar och föreskrifter (till exempel avseende mönsterdjup och säsongsdäck)
- tankar, ledningssystem inklusive slangar och slangklämmor samt tankanslutningar ska årligen kontrolleras med hänsyn till slitage och ålderförändringar
- tankar och ledningar ska tömmas på vatten så att de inte fryser vintertid.

Om aktsamhetskraven inte följs

Ersättningen minskas, normalt med 25 procent. Regler om nedsättning finns i avsnitt H. Allmänna bestämmelser.

Självrisk

Självriskens framgår av ditt försäkringsbesked.

Kollision med utländskt fordon

Vid kollision med utländskt fordon gäller försäkringen utan självrisk i vagnskadeförsäkringen eller vagnskadegarantin för personbil, husbil eller lätt lastbil med helförsäkring BilPLUS, eller halvförsäkring BilPLUS med gällande vagnskadegaranti.

C.6 Avställningsförsäkring

Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för personbil, lätt lastbil, husbil och snöskoter som i samband med avställningen var halv- eller helförsäkrad.

Försäkringen kan inte tecknas för Snöskoter eller Husbil året-runt.

När försäkringen gäller

När fordonet är registrerat som avställt i Vägtrafikregistret och är taget ur drift.

Var gäller försäkringen

Avställningsförsäkringen gäller endast i Sverige.

Vad du får ersättning för

Det här

Skada som kan ersättas via

- brandförsäkring
- glasrutförsäkring
- stöldförsäkring
- rättsskydds-försäkring.

Vagnskadeförsäkring ingår enligt punkt C5 men med begränsning att skada genom trafikolycka inte ingår. Dock gäller försäkringen för skador genom trafikolycka på den avställda bilen eller lätta lastbilen om den transporteras på släp.

- skadegörelse
- annan yttre olyckshändelse.

Försäkringens omfattning framgår av ditt försäkringsbesked.

Men inte det här

Skada på grund av

- att fordonet brukas
- trafikolycka.

Under direkt färd till och från närmaste bilprovingsstation eller annan behörig anläggning för besiktning gäller dock trafik- och räddningsförsäkringen.

- Skada som är inifrån kommande, till exempel möss som orsakar skada på bilklädsel.

Självrisk

Självrisk framgår av ditt försäkringsbesked.

C.7 Ersättnings- och värderingsregler

Vad vi ersätter

Du får ersättning för direkta ekonomiska förluster. Detta medför att ålder och slitage påverkar ersättningen. Som direkt ekonomisk förlust betraktas inte

- affektionsvärde som gått förlorat
- förlorad arbetsförtjänst i samband med egendomsskada
- besvär och olägenheter som kan uppstå, till exempel att du måste använda kollektiva trafikmedel istället för det egna fordonet
- värdet av eget arbete nedlagt efter skadan om inte annat avtalats
- värdet av eget arbete som du nedlagt på ditt eget fordon, till exempel egenhändigt utförda reparationer.

Vad som inte ersätts

- Slitage och normal förbrukning.
- Kostnad för förbättring eller förändring av fordonet i samband med reparation.
- Kostnad för till exempel motiv- och effektlackering, eller annan modifiering och/eller ombyggnad inte motsvarar den som fordonet har i det seriemässiga utförandet. Vi betalar kostnad för din egen varumärkes eller mönsterskyddade firmasymbol och för din egen reklamtext i anslutning till dessa.
- Eventuell värdeminskning efter reparation av skada.
- Merkostnad genom att reservdelar fraktsats på annat sätt än vad som är normalt, om vi inte godkänt detta.

- Normalt slitage när fordonet har använts vid stöld eller annat tillgrepp.
- Förlust eller olägenhet på grund av att fordonet inte har kunnat användas, såvida vi inte särskilt åtagit oss det i försäkringsavtalet.
- Mervärdeskatt, när du eller ägaren är redovisningsskyldig för sådan, för den del du eller ägaren kan göra avdrag för.
- Kostnad för telefonsamtal och porto i skadereglering.

Hur vi ersätter

Vi avgör på vilket sätt du ska få ersättning

- reparation
- kontant ersättning
- återanskaffning, det vill säga inköp av likadan eller närmast motsvarande egendom.

Vid återanskaffning eller reparation avgör vi var inköp respektive reparation ska göras. Vi avgör även vilken reparationsmetod som ska tillämpas. Reparationen ska vara fackmannamässigt utförd och till skälig kostnad. Vid bilhyra och bärgning avgör vi vilken leverantör som ska anlitas.

Viktigt!

- Det är du som är beställare hos verkstaden. Detta för att konsumenttjänstlagens bestämmelser avseende bland annat reklamations ska gälla för dig. Det är alltså upp till dig att godkänna eller reklamera utfört arbete.
- Du ska alltid kontakta oss innan reparation, bärgning, återanskaffning och bilhyra. Om så inte sker begränsas Tre Kronors ersättningskyldighet till vad det skulle ha kostat om du anlitat våra avtalade leverantörer.

Äganderätten till ersatt egendom

Vi övertar äganderätten till ersatt egendom och till ersatta delar om inget annat avtalats.

Bärgning och hämtning

Om skada är ersättningsbar, betalar vi också nödvändig bärgning till närmaste verkstad som kan reparera.

Vid skada utomlands betalar vi också transport till närmaste verkstad i Sverige som kan reparera, om vi anser att sådan transport är nödvändig. Efter stöld eller tillgrepp betalar vi dina skäligena kostnader för att hämta fordonet. Finns särskilda skäl, kan vi hämta fordonet. Vi avgör om transport till fordonets hemort eller till annan ort ska betalas.

Hur fordonet och utrustningen värderas

Kontantersättning grundas på fordonets värde i allmänna handeln omedelbart före skadan, marknadsvärdet. Detta gäller även utrustning om inget annat sägs. Vid reparation ska om möjligt skadade delar bytas mot likvärdiga begagnade delar. Samma regel gäller för skadad utrustning.

Nyvärdesersättning

Vid skada på personbil, lätt lastbil, husbil eller husvagn som är ersättningsbar från egendomsskyddet lämnas ersättning med nytt fordon av samma eller likvärdigt fabrikat, typ och årsmodell som det skadade om följande förutsättningar är uppfyllda

- fordonet är seriemässigt tillverkat
- fordonet omfattas i Sverige av fabrikan- tens garantier och den svenska generala- gentens andra åtaganden

- du har ägt fordonet oavbrutet sedan det registrerades första gången.
- skadan har hänt inom ett år efter det fordonet registrerades första gången (förregistrering hos handlare räknas inte)
- fordonet har körts högst 2 000 mil (gäller inte husvagn)
- skälig reparationskostnad för fordonet och den utrustning som ingår i fordonets ”nypris” beräknas överstiga 50 procent av detta pris vid skadetillfället. Vid be- räkningen räknas mervärdesskatt eller annan jämförlig skatt in i reparations- kostnaderna.

Samtidigt skadad utrustning ersätts med ny om den ingick i fordonets ”nypris”. Om det finns särskilda skäl har vi rätt att i stället ersätta skadan kontant. Vi betalar då högst vad det skulle kosta oss att skaffa ett nytt fordon.

Avskrivningsregler för viss utrustning till fordonet

Egendom värderas till vad det kostar att köpa likvärdig egendom i sådant skick den hade omedelbart före skadetillfället, det vill säga marknadsvärde.

Vi beräknar marknadsvärdet genom fasta åldersavdrag från nyanskaffningspriset enligt tabell nedan. Vid stöld eller skada på däck gör vi avdrag för däckslitage i procent, i förhållande till ett nytt däck. Vid stöld eller skada på fälg görs inget avdrag för första året från det att fälgen inköpts ny. Därefter drar vi av 10 procent för varje påbörjat år, dock högst 80 procent. Om inte slitage framgår eller kan styrkas görs

i stället ett ålderavdrag på 20 procent per påbörjat år (dock högst 80 procent). För däck äldre än åtta år eller där mönsterdjupet understiger det av lagstiftaren beslutade lämnas ingen ersättning.

Ljud- och bildutrustning, bilbatteri, förtält med mera avskrivs i procent enligt tabell nedan.

Föremål	Ålder								8 år eller mer
	0-1	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år	6-7 år	7-8 år	
Ljud- och bildutrustning	0	10	20	30	40	50	75	75	80
Bilbatteri	0	25	40	60	80	100	100	100	100
Batteri till elfordon	0	25	50	75	100	100	100	100	100

Vid stöld av, eller skada på, förtält till husvagn och husbil gör vi avdrag i procent enligt följande tabell:

	<1 år	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år
Förtält	0	15	30	40	50	60	70

Värdering av lös egendom

Du kan begära att en värderingsman, förordnad av handelskammaren, ger ett utlåtande om värdet på din egendom.

Om värderingsmannen kommer fram till ett högre värde än vi, betalar vi hela värderingskostnaden. I annat fall betalar du och vi hälften var, upp till 2 000 kr.

Vi ersätter endast en värdering.

C.8 Självriskreducering

Självriskreducering/ reparationsbidrag vid djurkollision

Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för personbil, lätt lastbil och husbil som har gällande hel- eller halvförsäkring BilPLUS.

Vad du får ersättning för

Skada som uppkommer genom kollision med djur som plötsligt och oförutsett kommit ut på körbanan och är ersättningsbar enligt vagnskadeförsäkring. Om fordonet är helförsäkrat reduceras vagnskadesjälvrisken till 0 kr. Om fordonet är halvförsäkrat lämnas istället ett reparationsbidrag på 2 500 kr.

Vad du måste göra vid kollision

Vid kollision med djur måste du göra anmälan till ägaren eller jakträttsinnehavaren. Kan denne inte anträffas, ska du göra anmälan till polisen. Intyg från djurägaren eller polisen ska skickas till Tre Kronor.

Högsta ersättningsbelopp

Självriskreduceringen ersätter vagnskadesjälvrisk som framgår av ditt försäkringsbesked. Vid halvförsäkring BilPLUS är högsta ersättningsbelopp vid varje skadetillfälle 2 500 kronor.

Självriskreducering/ reparationsbidrag vid skadegörelse

Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för personbil, lätt lastbil och husbil som har gällande hel- eller halvförsäkring BilPLUS.

Vad du får ersättning för

Skada på fordonet som uppkommit genom skadegörelse av annan person och som är ersättningsbar enligt vagnskadeförsäkring. Om fordonet är helförsäkrat reduceras vagnskadesjälvrisk till 0 kr. Om fordonet är halvförsäkrat lämnas istället ett reparationsbidrag på 2 500 kr.

Vad som avses med annan person

Med annan person avses person som varken är du själv eller någon som är medlem av ditt hushåll.

Vad du måste göra vid skada

Du måste göra polisanmälan. Skicka polisintyget till oss tillsammans med din skadeanmälan.

Högsta ersättningsbelopp

Självriskreduceringen ersätter vagnskadesjälvrisk som framgår av ditt försäkringsbesked. Vid halvförsäkring BilPLUS är högsta ersättningsbelopp vid varje skadetillfälle 2500 kronor.

Självriskreducering vid vagnskadegaranti

Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för bil som har gällande hel- eller halvförsäkring BilPLUS.

Vad du får ersättning för

Om du har vagnskadegaranti ersätter Tre Kronor del av din garantisjälvrisk.

Vad du får betala

2 500 kronor inklusive moms.

D. Räddningsförsäkring

Vad får du ersättning för

Persontransport

Det här

Transport till hemort i Norden med billigaste transportmedel, dock längst till bilens hemort

- för förare och passagerare när fordonet skadats, stulits eller fått driftstopp
- för passagerare när föraren drabbats av olycksfall, plötsligt blivit sjuk och avlidit.

Men inte det här

Transport till hemort när

- fordonet kan repareras inom skälig tid med hänsyn till den fortsatta resan
- någon av passagerarna kan köra hem fordonet
- transport till passagerarens hemort om inte resan startade där.

Fordonstransport

Det här

Transport till närmaste verkstad som kan reparera fordonet när det

- stulits men kommit tillrätta
- skadats
- råkat ut för annat driftstopp.

I nedanstående fall ersätts skäliga resekostnader för hämtning av körbart fordon. Överstiger tiden för hämtning 7 timmar får du dessutom 250 kronor per dag. Du får själv ordna hämtning av körbart fordon.

Resekostnad ersätts när

- fordonet stulits och kommit tillrätta efter att resan fortsatt med annat transportmedel
- fordonet har varit på reparation
- föraren drabbats av olycksfall, plötsligt blivit sjuk eller avlidit.

Men inte det här

Hämtning och transport av fordonet

- som inte i förväg godkänts av Tre Kronor
- om kostnaden för hämtningen eller transporten överstiger fordonets marknadsvärde efter skadan.

Hämtning och transport till fordonets hemort när

- reparation på skadeplatsen blir billigare
- någon av passagerarna kan köra hem fordonet.

Driftkostnader (exempelvis bränsle eller färjebiljetter). Gäller även när Tre Kronor ombesörjer hemtransporten.

Försäkringen ersätter även kostnader för nödvändiga telefonsamtal till Tre Kronor och larmcentral med högst 500 kronor.

Vad försäkringen inte gäller för

- Om händelsen inträffat vid driftstopp på grund av brist på drivmedel.
- Om skada inträffat under deltagande i tävling, träning, uppvisning, övningskörning eller liknande användning av fordonet inom inhägnat område samt annat avlyst område eller väg avsett för sådan användning.
- Som hänt under hastighetskörning med fordonet såsom till exempel streetrace eller bankkörning.

Hemtransport av bagage

Har räddningsförsäkringen ersatt transport av fordon betalas även skäliga kostnader för transport för bagage i fordonet eller på släp kopplad till fordonet. Ersättning lämnas för transport till fordonets hemort i Norden eller till bestämmelseorten om detta inte blir dyrare.

Försäkringen omfattar även släp och husvagn när den är kopplad till försäkrat dragfordon.

Ersättning betalas i den mån ersättning inte kan lämnas enligt

- lag
- särskild författning
- annan försäkring
- garanti
- räddningsabonnemang eller annat avtal.

Självrisk

- Självrisk 1 500 kronor.

Utökat räddningsskydd om du har tecknat halv- eller helförsäkring BilPLUS

D.1 Assistansförsäkring

För personbil, lätt lastbil eller husbil med gällande halv- eller helförsäkring BilPLUS gäller försäkringen även för Assistansservice vid driftstopp som förhindrar fortsatt färd och som orsakats av

- explosion, kollision, vältning, avkörning eller annan trafikolycka
- brand
- maskinhaveri eller annat tekniskt fel som är oförutsett och inte beror på bristande underhåll
- bränslebrist, punktering, förlust av bilnycklar eller att bilnycklarna låsts in i bilen
- rengöring av bränsletank vid feltankning
- stöld eller tillgrepp av bilen och försök till stöld eller tillgrepp av bilen.

Vad du får ersättning för

Det här

- Vi ombesörjer och betalar nödvändig reparation på platsen för händelsen, om detta är möjligt och det inte blir dyrare än bärgningskostnad.
- Vi ombesörjer och betalar den laddning av bilens batteri som kan vara nödvändig för fortsatt körning.
- Om bilens nycklar förlorats eller låsts in i bilen svarar vi för låsöppning, om det kan göras på platsen. Måste låssmed anlitas, betalar vi kostnaden för detta, dock högst med det belopp som en bärgning skulle ha kostat.
- Om bilens nyckel har förlorats eller förstörts betalar vi även ersättning för ny nyckel samt nödvändig omkodning eller avkodning. Högsta ersättning är 15 000 kronor. Du kan nyttja detta högst en gång per försäkringsår.
- Vid driftstopp på grund av bränslebrist betalar vi för transport av nytt bränsle.
- Vid tankning av felaktigt bränsle betalar vi ersättning för kostnader av rengöring av bränsletank, ledningar och filter.
- Vid driftstopp på grund av punktering hjälper vi dig med byte av hjul.
- Vi ombesörjer och betalar sådan bärgning av bilen som är nödvändig på grund av den inträffade händelsen om driftstoppet inte kan avhjälpas på plats enligt ovan. Bärgning görs till närmast lämpliga verkstad.

- Vid driftstopp, stöld eller tillgrepp som varar längre än en timme och som för husbil sker under pågående semesterresa, ser vi till att du får en hyrbil. Vi ersätter hela dygns- och kilometerkostnaden för bil av högst samma storlek som den försäkrade (för husbil gäller hyrbil av personbil i högst mellanklass). Hyrbilen tillhandahålls under högst fyra dygn. Om hyrbil inte kan ordnas ombesörjer och betalar vi transport av bilens förare och passagerare till hemorten eller resmålet. Transporten sker med tåg eller, om tågresa skulle ta mer än sex timmar (utomlands mer än tio timmar), med flyg i turistklass istället.
- Vid händelse som inträffar utomlands gäller dessutom följande: om bilen inte är reparerad – eller kommit till rätta efter stöld eller annat tillgrepp – vid tiden för den planerade hemresan, ombesörjer och betalar vi transport av bilens förare och passagerare till hemorten. Transporten sker med det transportmedel som med hänsyn till omständigheterna är billigast.

Men inte det här

Vi betalar inte kostnader

- För mat, telefonsamtal eller liknande.
- Som förare och passagerare normalt skulle ha haft för till exempel logi, taxi, bensin, vägtullar, broavgifter eller liknande.
- För reservdelar, verkstadsreparation eller andra kostnader för tillbehör som till exempel inköp av annat däck eller kostnader för bränsle.

Självrisk

Assistansförsäkringen gäller utan självrisk. Dessutom slipper du självriskan i räddningshändelser.

Vad försäkringen inte gäller för

- Om skada inträffat under deltagande i tävling, träning, uppvisning, övningskörning eller liknande användning av fordonet inom inhägnat område samt annat avlyst område eller väg avsett för sådan användning.
- Som hänt under hastighetskörning med fordonet såsom till exempel stretrace eller bankörning.
- Fler än tre skador/händelser som inträffat under samma försäkringsår.

Gemensamma aktsamhetskrav räddnings- och assistansförsäkring

Du får inte köra om du

- saknar giltigt körkort eller förarbevis
- kan göra dig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri.

Du ska följa de regler som gäller vid övningskörning.

Du ska se till att fordonet inte körs när körförbud meddelats av polis eller annan behörig besiktningsman.

Ovanstående gäller även släp och husvagn om föraren av dragfordonet saknar giltigt körkort eller gjort sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri.

Om aktsamhetskraven inte följs

Ersättningen minskas. Regler om nedsättning finns i avsnitt H. Allmänna bestämmelser.

Vart du ska vända dig

Kontaktuppgifter hittar du på baksidan av villkoret.

E. Rättsskyddsförsäkring

Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för det försäkrade fordonets ägare, brukare och förare – de försäkrade – i denna deras egenskap. Försäkringen gäller inte för den som brukat bilen utan lov.

Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för tvist, som kan prövas som tvistemål (T-mål) av tingsrätt, hovrätt eller Högsta domstolen. Tvist anses uppstå vid den tidpunkt när en part helt eller delvis avvisar ett framställt anspråk. Måste en tvist först handläggas av någon annan instans täcks inte kostnaderna för en sådan förberedande prövning av försäkringen. Om resning beviljas i nämnda mål gäller försäkringen också för detta.

Rättsskyddet gäller inte för kostnader för prövning i Trafikskadenämnden.

Försäkringen gäller för brottmål där den försäkrade misstänks, åtalas eller slutligen döms för

- brott som enligt lagen bara kan medföra bötesstraff, till exempel vårdslöshet i trafik
- vållande till annans död eller vållande till kroppsskada eller sjukdom.

Kan den som åtalas för grov vårdslöshet i trafik eller för grovt vållande till annans död eller till kroppsskada eller sjukdom, genom lagakraftvägande dom visa att brottet inte bedömts som grovt, gäller försäkringen.

Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för

- tvister som enbart kan prövas av administrativa myndigheter eller domstolar, till exempel länsstyrelse, länsrätt, kamrarrätt eller Regeringsrätten
- tvister som vid en rättslig prövning handläggs som så kallat småmål. Med småmål menas tvister där värdet av vad som yrkas ligger under ett halvt prisbasbelopp. Beloppsbegränsningen gäller även för tvister utomlands. Tvist med Tre Kronor om försäkringsavtalet omfattas dock
- tvister där du inte har ett befogat intresse att få din sak behandlad
- tvister med någon som du är eller har varit gift, registrerad partner eller sammanboende med
- tvister som har samband med överlåtna krav
- för uthyres del, tvister som avser anspråk på grund av yrkesmässig uthyrning av bilen
- brottmål där misstanke om brott eller åtal till någon del avser uppsåtliga eller grovt vårdslösa gärningar, till exempel rattfylleri, grovt rattfylleri eller olovlig körning. Försäkringen gäller inte heller för tvist som avser skadestånd eller annat anspråk på grund av att den försäkrade begått, eller misstänks ha begått, sådana gärningar
- tvister som avser skadeståndsanspråk mot dig om skadeståndsskyldigheten kan omfattas av trafikförsäkring
- tvister som gäller personskadereglering så länge ersättning för ombudskostnader kan lämnas genom trafikförsäkring.

När försäkringen gäller

Huvudregel

Du kan få rättsskydd om försäkringen gäller när tvisten eller misstanken om brott uppkommer och om den då gällt oavbrutet i minst två år. Försäkringen behöver inte hela tiden ha funnits i Tre Kronor. Om du tidigare haft samma slags rättsskyddsförsäkring i annat bolag får du tillgodoräkna dig den.

Om du inte haft försäkring i två år

Om du när tvisten uppkommer har försäkring men inte haft den så lång tid som två år, kan du ändå få rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott inträffat sedan försäkringen trätt i kraft.

Om din försäkring upphört

Om du inte längre har någon rättsskydds-försäkring när tvisten uppkommer därför att försäkringsbehovet upphört kan du trots detta få rättsskydd genom försäkringen om den var i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott inträffade och det därefter inte har gått längre tid än tio år.

Beträffande preskription se under avsnitt H. Allmänna bestämmelser.

Var försäkringen gäller

Anspråket eller misstanken om brott ska ha sin grund i något som har inträffat inom försäkringens giltighetsområde.

Ombud eller försvarare

För att få rättsskydd måste du anlita ett ombud eller en försvarare. Ditt ombud ska vara en advokat eller en biträdande jurist anställd på en advokatbyrå.

Du kan även anlita annat lämpligt ombud. Du och vi kan i så fall begära att Svensk Försäkring avger ett rådgivande yttrande i frågan om ombudets lämplighet. Vi har rätt att hos Sveriges Advokatsamfund påkalla skiljedom rörande skäligheten av det anlitade ombudets arvode och kostnader. Vi har även rätt att begära prövning av skäligheten av advokats eller biträdande jurists arvode och andra kostnadsanspråk hos Advokatsamfundets och Svensk Försäkrings ombudskostnadsnämnd.

Om ombudet inte är advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå kan Svensk Försäkrings nämnd för rättsskyddsfrågor pröva skäligheten av arvodes- eller kostnadsersättningen.

Vilka kostnader försäkringen ersätter

Vi ersätter endast sådana kostnader som är nödvändiga och skäliga. Vi ersätter inte kostnader som du kunde ha fått ersatt av staten eller av din motpart. Ersättning kan även lämnas i tvister som förlikas eller av annat skäl aldrig kommer inför domstol.

Försäkringen ersätter

- ombuds och försvarares arvode och kostnader
- kostnad för medlare som blivit utsedd av tingsrätt eller hovrätt
- kostnader för nödvändiga utredningar som ditt ombud beställt

- kostnader för bevisning i rättegång och skiljeförfarande
- expeditionskostnader i domstol
- rättegångskostnader som du har ålagts att betala till din motpart
- rättegångskostnader som du vid förlikning har åtagit dig att betala till din motpart under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade fullföljts.

Ersättning lämnas för skäligen tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen bestämt för rättshjälpsområdet, respektive enligt brottmålstaxan. Som huvudregel utbetalas arvode och annan ersättning då ärendet har slutredovisats till Tre Kronor. Allmänt a conto kan dock utbetalas om det finns skäl till det med hänsyn till det arbete som lagts ned i ärendet och till den tid som återstår innan ersättning kan fastställas. Betalning a conto sker inte oftare än en gång i halvåret.

Vilka kostnader försäkringen inte ersätter

Försäkringen ersätter inte

- värdet av ditt eget arbete, förlorad inkomst, resor, uppehälle eller andra omkostnader som du har haft
- kostnaden för verkställighet av dom, beslut eller avtal
- merkostnader som beror på att du har anlitat flera ombud eller försvarare eller bytt ombud eller försvarare såvida det inte föreligger särskilda skäl
- ersättning till skiljemän

- kostnader som i avvaktan på prövning av liknande mål inte ska ersättas enligt 10 § 9 punkten rättshjälpslagen. Har du tillerkänts ersättning i form av skadestånd som också får anses täcka advokatkostnader, får du inte ersättning ur försäkringen för dessa kostnader.

Högsta ersättningsbelopp

Vid varje tvist eller brottmål kan ersättning en högst uppgå till 130 000 kronor. Om du tecknat BilPLUS, betalar vi vid varje tvist högst 260 000 kronor.

Endast en tvist anses föreligga om

- du och annan försäkrad står på samma sida
- flera tvister avser samma angelägenhet
- yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser och omständigheter.

Således kan en tvist föreligga även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund.

Självrisk

Självriskan är 20 procent av skadekostnaden, dock lägst 1 500 kronor.

F. Krishantering

Vad du får ersättning för

Det här

- Skäliga kostnader för behandling av förare eller passagerare som behövs för psykisk ohälsa till följd av en ersättningsbar skada.

Men inte det här

- Psykisk ohälsa som uppstått i samband med att den försäkrade utfört eller medverkat till uppsåtlig gärning som enligt svensk lag är straffbelagd.

Behandlingskostnad

Med kostnader för behandling avses arvode för samtalsterapi/psykologkonsultation.

Högsta ersättningsbelopp

Försäkringsskyddet är begränsat till 10 behandlingstillfällen och skäliga resekostnader inom en period av 12 månader från skadetillfället. Val av terapeut/psykolog sker genom kontakt med Tre Kronor. Behandlingen ska ske i Sverige.

Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

G. Hyrbils- och avbrottsförsäkring

Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för personbil, lätt lastbil, husbil och husvagn som har gällande hel- eller halvförsäkrad BilPLUS. För husbil och husvagn, se under rubriken Avbrottsförsäkring för husvagn och husbil på nästa sida.

Hyrbil

Hyrbil kan väljas för personbil och lätt last-

bil när din bil inte kan användas i samband med ersättningsbar

- Brandskada
- Glasruteskada
- Stöldskada
- Maskinskada (även om gränserna för maskinskadans giltighet passerats)
- Vagnskada (även om vagnskadeförsäkring saknas)

Vad du får ersättning för

Det här

- 75 procent av dygns- och kilometerkostnaden för hyrbil, storleksmässigt likvärdig med din egen bil (hyrbil ska beställas i samråd med oss och kostnaden faktureras på sedvanligt sätt).
- 150 kronor per dag om du avstår att hyra bil. Du kan växla mellan hyrbil och kontantersättning.
- Vid skada som inträffat utomlands betalar vi ersättning under förutsättning att hyrbilen tas ut och nyttjas i utlandet i samband med inträffad skada. Återresa till hemorten ska, om det är möjligt, anpassas så att du själv kan hämta och köra hem din bil. Behöver du använda hyrbilen för hemresan betalar vi hyrbilskostnaden till dess du kommit hem. Har du behov av hyrbil efter hemkomsten måste du kontakta oss så talar vi om vilken uthyrare du ska vända dig till.

Men inte det här

- Merkostnader för hyrbil som är dyrare än hyrbil av samma eller storleksmässigt likvärdig bil som din egen, eller för att du inte följer våra anvisningar.
- Merkostnader för eventuell specialutrustning som exempel automatlåda, dragkrok, kommunikationsutrustning och specialinredning.
- Kostnader för självriskreducering och självriskbefrielse, drivmedel, färjetransporter, biltullar eller andra liknande avgifter och kostnader.
- Hyrbilskostnad eller kontantersättning för extra dagar på grund av dröjsmål eller annan försummelse från dig.
- Hyrbilskostnad eller kontantersättning när ditt fordon före skadetillfället var avställt.
- Hyrbilskostnad eller kontantersättning för längre tid än vad som är skäligt för att reparera ditt fordon eller skaffa annat fordon som är likvärdigt med ditt eget.
- Vi gör avdrag från hyrbilsersättningen för avbrotts- eller stilleståndsersättning som du i samma skada har rätt att få från annan försäkring.

Hur länge du får ersättning

För personbil och lätt lastbil lämnas ersättning för hyrbil eller kontanter ersättning under rimlig reparationstid. Vid stöld lämnas dessutom ersättning för den tid bilen varit borta. Om bilen inte repareras eller återfinns lämnas istället ersättning för den tid som är rimlig att skaffa annan likvärdig bil. Ersättning lämnas under högst i 60 dagar.

Vilket hyrbilsföretag du ska anlita i Sverige

Kontakta alltid oss innan du hyr bil, så anvisar vi uthyrare i Sverige. Kontaktuppgifter hittar du på baksidan av villkoret.

Vilket hyrbilsföretag du ska anlita i utlandet

Kontakta SOS-International eller Falck Global Assistance innan du hyr bilen. De

hjälp dig med att hyra bil eller att anvisa hyrbilsföretag där du kan hyra bil. Kontaktuppgifter hittar du på baksidan av villkoret.

Avbrottsförsäkring för husvagn och husbil

Kontant ersättning lämnas för avbrott när din husvagn eller husbil inte kan användas i samband med ersättningsbar

- Brandskada
- Glasruteskada
- Stöldskada
- Maskinskada (även om gränserna för maskinskadans giltighet passerats)
- Vagnskada (även om vagnskadeförsäkring saknas)

och skadan medför avbrott i påbörjad semesterresa.

Vad du får ersättning för vid avbrott med husvagn och husbil

Det här

- 500 kronor per dag för den tid ditt fordon inte kunnat användas under semesterresa, dock i maximalt 21 dagar.
- Om din husbil inte kan användas enligt ovan, kan du istället för kontant dag ersättning välja att hyra en personbil av högst mellanklass upp till max 21 dagar. Försäkringen ersätter då 75 procent av hyrbilskostnaden.

Men inte det här

- Ersättning för extra dagar på grund av dröjsmål eller annan försummelse från dig.
- Ersättning när ditt fordon före skadetillfället var avställt.
- Ersättning för längre tid än vad som är skäligt för att reparera ditt fordon.

Gemensamma aktsamhetskrav hyrbil- och avbrottsförsäkring

Du får inte köra fordonet om du

- saknar giltigt körkort eller förarbevis
- kan göra dig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri.

Du ska följa de regler som gäller vid övningskörning.

Du ska se till att fordonet inte körs när körförbud meddelats av polis eller annan behörig besiktningsman.

Ovanstående gäller även husvagn om föraren av dragfordonet saknar giltigt körkort eller gjort sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri.

Om aktsamhetskraven inte följs

Ersättning minskas. Regler om nedsättning finns i avsnitt H. Allmänna bestämmelser.

H. Allmänna bestämmelser

H.1 Avtalet och premien

Försäkringstid och ansvarstid

Försäkringstiden är den tid för vilken försäkringsavtalet träffas. Försäkringstiden framgår av försäkringsbeskedet. Saknas utredning om när avtalet har träffats, ska det anses ha skett klockan 00.00 dagen efter den dag då vi tog emot ansökan om försäkring. Försäkring gäller till och med försäkringstidens sista dag.

Om försäkringen ska tecknas genom att du betalar premie eller om försäkringen i annat fall är giltig bara om premien betalas innan försäkringstiden börjar, inträder vårt ansvar klockan 00.00 dagen efter den dag då premien kommit oss till handa. Du anses ha betalt premien när du lämnat ett betalningsuppdrag avseende premie till en bank eller någon annan liknande betalningsförmedlare.

Vi ansvarar endast för skada genom händelse som inträffar under försäkringstiden om inte annat särskilt anges i försäkringsvillkoren. Om skada uppkommit successivt ansvarar vi endast för den del av skadan som uppkommit under försäkringstiden i Tre Kronor.

Förnyelse av försäkringen

Vid försäkringstidens utgång förnyas försäkringen automatiskt för ett år, om inte annat framgår av avtalet eller omständigheterna.

Förnyelse sker dock inte vid försäkringstidens utgång om

- försäkringen har sagts upp att upphöra vid denna tidpunkt
- du har tecknat en motsvarande försäkring hos ett annat bolag.

Har du inte meddelat oss att försäkringsbehovet har upphört, behåller vi den erlagda premien för den tid försäkringen efter förnyelsetidpunkten varit gällande.

Din rätt att säga upp försäkringen

Vill du säga upp försäkringen till försäkringstidens utgång, får du göra uppsägningen när som helst dessförinnan.

Du får säga upp försäkringen att upphöra före försäkringstidens utgång om

- vi väsentligen åsidosätter våra skyldigheter enligt gällande lag eller enligt försäkringsavtalet
- försäkringsbehovet faller bort eller det inträffar någon annan liknande omständighet
- vi har ändrat försäkringsvillkoren under försäkringstiden
- försäkringen har förnyats enligt avsnittet Förnyelse av försäkring och du ännu inte betalat premie för den nya premieperioden
- det i annat fall föreligger en ny omständighet av väsentlig betydelse för försäkringsförhållandet
- i samband med skada.

Uppsägningen får verkan dagen efter den dag då vi tog emot uppsägningen. Försäkringen kan också sägas upp med verkan från och med viss dag i framtiden.

Om du, efter förnyelse enligt avsnittet Förnyelse av försäkring tecknar en motsvarande försäkring hos ett annat bolag utan att betala premie för den förnyade försäkringen, anses denna uppsagd med omedelbar verkan.

Tre Kronors rätt att säga upp försäkringen

Vi får säga upp försäkringen till försäkringstidens utgång. Uppsägningen ska göras skriftligt och sändas till dig senast en månad innan försäkringstiden går ut. Den ska för att få verkan innehålla en förfrågan om du vill ha försäkringen förnyad. Begär du att försäkringen ska förnyas, gäller uppsägningen bara om det finns särskilda skäl att vägra försäkring med hänsyn till risken för framtida försäkringsfall, den befarade skadans omfattning, den avsedda försäkringens art eller någon annan omständighet.

Vi får säga upp försäkringen att upphöra före försäkringstidens utgång, bara om du eller de försäkringen gäller för, grovt har åsidosatt dina förpliktelser mot oss eller om det annars finns synnerliga skäl.

Uppsägningen ska göras skriftligen och med 14 dagars uppsägningstid, räknat från det att vi skickade den. Uppsägningen ska ske utan oskäligt dröjsmål från det att vi fick kännedom om det förhållande som den grundas på.

Twist om rätten att behålla en försäkring

Har vi vägrat att förnya försäkringen ska talan väckas inom sex månader från det att vi avsänt meddelande om vårt beslut, uppgift om skälen för detta och upplysning om vad du ska göra för att få beslutet prövat. Väcks inte talan inom denna tid är rätten att föra talan förlorad.

Ändring av försäkringsvillkoren

Vill vi ändra försäkringen i samband med en förnyelse ska bolaget skriftligen ange ändringen senast i samband med kravet på premie för den förnyade försäkringen. Den förnyade försäkringen gäller då för den tid och på de villkor som vi angivit.

På begäran av oss kan försäkringsvillkoren ändras under försäkringstiden om det finns synnerliga skäl för ändringen. För en sådan ändring gäller det som sägs om uppsägning i avsnittet Tre Kronors rätt att säga upp försäkringen.

Hur din premie bestäms

Försäkringen och premien bygger på de uppgifter som du har lämnat oss. Vid premieberäkningen tar vi hänsyn till olika faktorer. Premien för din fordonsförsäkring bestäms bland annat av vilket fordon du har, din ålder, var du bor och om du drabbats av skador som medfört utbetalning från försäkringen.

När ska premien betalas

Första premien för försäkringen ska betalas senast 14 dagar efter den dag då vi skickat krav på premie till dig. Detta gäller inte om försäkringen ska tecknas genom att du betalar premien eller om försäkringen annars är giltig bara under förutsättning att premien betalas innan försäkringstiden börjar.

Premien för en senare premieperiod ska betalas senast en månad från den dag då vi skickade krav på premien till dig. Om premieperioden är högst en månad, ska premien betalas på periodens första dag.

Uppsägning på grund av dröjsmål med premien

Betalas inte premien i rätt tid, får vi säga upp försäkringen, om inte dröjsmålet är av ringa betydelse. Uppsägning ska skickas till dig.

Uppsägningen får verkan 14 dagar efter den dag då den avsändes, om inte premien betalas inom denna frist. Uppsägningen ska innehålla en uppgift om detta. Saknas denna uppgift, får uppsägningen ingen verkan.

Om du inte har kunnat betala premien i rätt tid på grund av svår sjukdom, frihetsberövande, utebliven pension eller utebliven lön från din huvudsakliga anställning eller liknande hinder, får uppsägningen verkan tidigast en vecka efter det att hindret fallit bort och i vart fall senast tre månader efter den dag premien skulle ha betalats.

Skulle vi av någon anledning säga upp försäkringen men du får vårt brev för sent på grund av omständigheter som du inte kunnat råda över, upphör försäkringen först en vecka efter det du fått brevet. Försäkringen upphör dock alltid tre månader efter avsändandet och detta gäller även om brevet inte kommer fram.

Premiebetalning sedan försäkring upphört

Om du betalar premien efter det att försäkringen upphört enligt avsnittet Uppsägning på grund av dröjsmål med premien, anses detta som en begäran om en ny försäkring på samma villkor från och med dagen efter då premien betalades. Vill vi inte meddela försäkring enligt din begäran, ska en underrättelse om detta sändas till dig inom 14 dagar från den dag då

premien betalades. Annars anses en ny försäkring ha tecknats i enlighet med din begäran.

Tilläggspremie

Höjs den avtalade premien under försäkringstiden, ska tilläggspremien betalas senast 14 dagar från den dag då vi avsånde ett krav på tilläggspremien till dig.

Om en tilläggspremie inte betalas i rätt tid, får vi räkna om försäkringstiden för den ändrade försäkringen med hänsyn till den premie som har betalats. En sådan ändring får verkan tidigast 14 dagar efter det att en underrättelse om omräkningen har skickats till dig.

Betalning genom betalningsförmedlare

Du anses ha betalt premien när du lämnat ett betalningsuppdrag avseende premien till bank eller någon annan liknande betalningsförmedlare.

Återbetalning av premie

Upphör försäkringen i förtid har vi rätt till den premie som skulle ha betalats om avtal hade slutits för den tid under vilket bolaget har varit ansvarigt. Har högre premie betalats, ska vi betala tillbaka det överskjutande beloppet. Är försäkringsavtalet ogiltigt enligt 4 kap. 2 § första stycket försäkringsavtalslagen, får vi ändå behålla betald premie för förfluten tid.

Särskild bestämmelse för trafik-, halv- och helförsäkringspremie

Vi har rätt att till Trafikförsäkringsföreningen överlåta fordran avseende obetald premie för trafik-, halv- och helförsäkring.

H.2 Begränsningar av Tre Kronors ansvar

I detta försäkringsavtal avses med aktsamhetskrav detsamma som i försäkringsavtalslagen benämns som säkerhetsföreskrift.

Upplysningsplikt

Du är skyldig att på vår begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för frågan om försäkring ska meddelas. Detsamma gäller om du begär att få försäkringen utvidgad eller förnyad. Du ska ge riktiga och fullständiga svar på våra frågor.

Om du inser att vi tidigare har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen, är du skyldig att utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna.

Om du vid fullgörandet av din upplysningsplikt har förfarit svikligt eller i strid mot tro och heder, är avtalet ogiltigt enligt vad som sägs i lagen om avtal och rättshandlingar på förmögenhetsrättens område och vi är fritt från ansvar för försäkringsfall som inträffar därefter.

Har du annars uppsåtligen eller av oaktsamhet eftersatt din upplysningsplikt, kan ersättningen sättas ned i fråga om varje försäkrad efter vad som är skäligt med hänsyn till den betydelse förhållandet skulle ha haft för vår bedömning av risken, det uppsåt eller den oaktsamhet som har förekommit och övriga omständigheter. Trafikskadeersättningen får inte sättas ned även om du vid försäkringens tecknande lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter som lett till för låg premie. Vi har dock rätt att erhålla rätt premie för risken.

Riskökning

Du är skyldig att utan oskäligt dröjsmål anmäla till oss samtliga ändrade förhållanden som är av väsentlig betydelse för riskens bedömning.

Om du försummar att anmäla en sådan riskökning kan ersättningen från försäkringen sättas ned i fråga om varje försäkrad, på samma sätt som vid brott mot upplysningsplikten.

Framkallande av försäkringsfall

Om den försäkrade uppsåtligen har framkallat ett försäkringsfall, lämnas inte ersättning från försäkringen såvitt angår honom. Detsamma gäller i den mån den försäkrade uppsåtligen har förvärrat följderna av ett försäkringsfall.

Har den försäkrade genom grov vårdslöshet framkallat försäkringsfall eller förvärrat dess följder, kan ersättningen sättas ned såvitt angår honom efter vad som är skäligt med hänsyn till hans förhållanden och omständigheterna i övrigt. Detsamma gäller om den försäkrade annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebär en betydande risk för att skadan skulle inträffa.

Nedsättning av försäkringsersättningen

Har den försäkrade inte följt aktsamhetskrav (säkerhetsföreskrift) i försäkringsavtalet eller en författning som villkoret hänvisar till, kan försäkringsersättningen, såvitt angår honom, sättas ned med ett skäligt belopp.

Om skada inträffar när fordonet körts av förare som är straffbart påverkad av alkohol

eller annat berusningsmedel, som saknar giltigt körkort, eller vid övningskörning om lärare eller elev inte uppfyller kraven för tillåten övningskörning gör vi avdrag på ersättningen efter vad som är skäligt.

Om du bryter mot aktsamhetskravet kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls. Vi gör inget avdrag om försummelsen är lindrig.

Den försäkrades räddningsplikt

När ett försäkringsfall inträffar eller kan befaras vara omedelbart förestående, ska den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att hindra eller minska skadan och, om någon annan är ersättningskyldig, för att bevara den rätt vi kan ha mot denne.

Har den försäkrade uppsåtligen åsidosatt sina skyldigheter enligt första stycket, kan ersättningen sättas ned såvitt angår honom efter vad som är skäligt med hänsyn till hans förhållanden och omständigheterna i övrigt. Detsamma gäller om den försäkrade har åsidosatt sina skyldigheter med vetskap om att det innebär en betydande risk för att skadan skulle inträffa eller annars genom grov vårdslöshet.

De anvisningar som vi lämnat ska följas. Vi ersätter försvarliga kostnader som den försäkrade har till följd av åtgärder som avses i första stycket. Försvarliga räddningskostnader ersätts även om hög-

sta ersättningsbeloppet enligt villkoren överskrids. Ersättning lämnas inte om den försäkrade har rätt till ersättning enligt lag, författning, avtal, garanti eller liknande åtagande.

Försummelse att anmäla försäkringsfall med mera

Om den ersättningsberättigade underlåter att anmäla ett försäkringsfall utan oskäligt dröjsmål, eller åsidosätter din skyldighet att medverka i skadutredningen och försummelsen leder till skada för Tre Kronor, kan försäkringsersättningen sättas ned med ett efter omständigheterna skäligt belopp. Vid ringa oaktsamhet görs inget avdrag.

Oriktiga uppgifter under skaderegleringen

Om den försäkrade eller någon annan som begär ersättning av Tre Kronor efter ett försäkringsfall uppsåtligen eller av grov vårdslöshet oriktigt har uppgivit, förtigit eller dolt något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som annars skulle ha betalats till honom sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Nedsättningen kan i allvarigare fall leda till att du eller annan som begär ersättning från Tre Kronor blir helt utan ersättning.

Om du bryter mot övriga aktsamhetskrav gör vi normalt avdrag med 25 procent på ersättningen. Avdraget kan i allvarigare fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det

uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Vi gör inget avdrag om försummelsen är lindrig.

Identifikation med den försäkrade

Med den försäkrades handlande likställs, ifall som framgår av avsnitten; Framkallande av försäkringsfall, Om du inte följt aktsamhetskraven, Din räddningsplikt,

- den som handlat med den försäkrades samtycke,
- den som med den försäkrades samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen.

Identifikation ska dock inte ske om det finns synnerliga skäl emot det.

Undantag från bestämmelserna om begränsning av Tre Kronors ansvar

Ersättning får inte sättas ned på grund av

- ringa oaktsamhet
- handlande av någon som var allvarligt psykiskt störd eller som var under 12 år
- handlande som avsåg att förebygga skada på person eller egendom i sådant nödläge att handlandet var försvarligt.

H.3 Reglering av skada

Anmälan och ersättningskrav

Skada ska anmälas till oss utan dröjsmål.

Dessutom ska den som gör anspråk på försäkringsersättning,

- vid stöld, skadegörelse eller rån, göra polisanmälan på den ort där skadan inträffat
- vid skada som inträffat under transport, anmäla skadan till transportföretaget

- lämna specificerat krav på ersättning
- i skäligen omfattning styrka innehav och värde av stulen egendom
- om annan försäkring gäller för samma skada, upplysa Tre Kronor om detta
- ge oss upplysningar och tillhandahålla inköpskvitton, bevis, läkarintyg och andra handlingar som vi behöver för att reglera skadan
- medverka i polisens utredning av ärendet
- på begäran sammanträffa med Tre Kronors personal eller uppdragsgivare som bolaget anlitat
- i övrigt följa angivna aktsamhetskrav i villkoren.

Besiktning

Den som begär ersättning är skyldig att medverka till besiktning som vi vill utföra på exempelvis skadeplatsen, annan plats eller av fordon.

Reparation

Reparation får ske endast efter vårt godkännande. Beträffande valet av reparatör, reparationsmetod och material ska våra anvisningar följas. Skadade föremål ska behållas, om inte vi medger annat.

Det åligger dig såsom ägare av fordonet att efter vårt medgivande beställa reparation samt godkänna eller reklamera utfört arbete.

I brådskande fall får sådan reparation utföras som är nödvändig för att färden med fordonet ska kunna fortsättas. En förutsättning för detta är att reparation sker efter samråd med oss. Lämnade anvisningar ska följas.

Påföljd

Åsidosätter den försäkrade åligganden enligt avsnitten; Anmälan och ersättningskrav samt Besiktning och Reparation, kan ersättningen minskas eller falla bort.

Se vidare avsnitten; Försummelse att anmäla försäkringsfall med mera samt Oriktiga uppgifter under skaderegleringen.

Tiden för utbetalning av försäkringsersättning

Vi ska betala ersättning senast en månad efter det att du gjort vad som angivits i avsnitten Anmälan och ersättningskrav, Besiktning och Reparation. När det gäller egendom som repareras eller återanskaffas ska vi betala försäkringsersättning senast en månad efter det att du visat att egendomen reparerats eller återanskaffats.

Vi ska betala ränta enligt 6 § räntelagen, om inte betalning sker i tid. Under polisutredning eller värdering enligt avsnittet: Om vi inte skulle komma överens, betalar Tre Kronor endast den ränta som motsvarar Riksbankens vid varje tid gällande referensränta. Ränta betalas inte om beloppet är mindre än 200 kronor.

Om den som begär ersättning uppenbarligen har rätt till åtminstone visst belopp, betalar Tre Kronor detta i avräkning på den slutliga ersättningen.

Dubbelförsäkring

Om samma intresse försäkrats mot samma risk hos flera bolag, är varje bolag ansvarigt mot den försäkrade som om det bolaget ensam hade meddelat försäkring.

Den försäkrade har dock inte rätt till högre ersättning sammanlagt från bolagen

än vad som svarar mot skadan. Överstiger summan av ansvarsbeloppen skadan, fördelas ansvaret mellan bolagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen.

Preskription

Den som vill göra anspråk på försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd måste väcka talan mot oss inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde.

Om anspråket har framställts till oss inom den tid som angetts här är fristen alltid minst sex månader från det att vi har förklarat att vi har tagit slutlig ställning till anspråket.

Trafikskadelagen

Du förlorar din rätt till ersättning om du inte väcker talan mot oss inom tio år från skadehändelsen.

Om du begär omprövning enligt 5 kap 5 § skadeståndslagen får talan dock väckas inom tre år från tidpunkten när det förhållande som ligger till grund för omprövningsyrkandet inträdde. Om du vill ha ersättning och har anmält skadan inom tio år eller begärt omprövning enligt 5 kap 5 § skadeståndslagen är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från det att vi har förklarat att vi tagit slutlig ställning till anspråket. Om talan inte väcks i rätt tid går rätten till ersättning förlorad. Talan får väckas senare än tio år endast om det finns synnerliga skäl. Vid bedömningen ska det särskilt beaktas om du har varit förhindrad att framställa anspråket i tid.

H.4 Regler i särskilda fall

Lag, garanti eller annat åtagande

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande. Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

Har den försäkrade vid köp av egen- dom tecknat särskild försäkring gäller din motorfordonsförsäkring endast i den mån ersättning inte lämnas genom den särskilda försäkringen.

Krigsskador

I Sverige

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror.

Utanför Sverige

Försäkringen lämnar ersättning under förutsättning att skada inträffat genom krig eller andra ovan nämnda oroligheter inom 3 månader räknat från oroligheternas utbrott och att fordonet fanns i det drabbade området före utbrottet och oavbrutet fram till den dag då skadan inträffade. En annan förutsättning är att den försäkrade inte deltagit i händelserna eller tagit befattning därmed som rapportör eller dylikt och inte heller låtit någon annan använda fordonet för sådana ändamål.

Under samma förutsättningar betalar vi, genom räddningsförsäkringen, nödvändiga merutgifter för hemresa samt genom stöld-

försäkringen förlust av fordonet på grund av att det konfiskerats eller lämnats kvar vid evakuering.

Dammbrott

Försäkringen gäller inte för skada, förlust, anspråk eller krav vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt står i samband med brott i damm.

Med damm avses i detta sammanhang naturlig eller konstruerad uppdamning av vatten.

Undantaget avser inte avsnittet Rättskydd.

Trafikskadeersättning ska utbetalas enligt reglerna i trafikskadelagen.

Terrorhandling

Ersättning lämnas inte för skada som orsakats av eller står i samband med eller annars är en följd av spridning eller användning av biologiska eller kemiska ämnen eller kärnämnen, kärnavfall eller andra ämnen med skadlig strålning i samband med eller i följd av terrorhandling.

Med terrorhandling avses en skadebringande handling som är straffbelagd där den begås eller där skadan uppstår och som framstår att vara utförd i syfte att

- allvarligt skrämma befolkningen
- otillbörligen tvinga offentliga organ eller en internationell organisation att genomföra eller avstå från att genomföra en viss åtgärd
- allvarligt destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land eller i en internationell organisation.

Atomskador

Försäkringen gäller inte för skada om skadan direkt eller indirekt orsakats av atomkärnprocess.

Force Majeure

Försäkringen gäller inte för förlust som kan uppstå om skadeutredning, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror eller på grund av myndighets åtgärd, strejk, lock-out, blockad eller liknande händelse.

Rätt till återkrav

I samma utsträckning som vi har betalat ersättning för skada övertar vi din rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan.

I samma utsträckning som vi har betalat ersättning från trafikförsäkring, har vi enligt trafikskadelagen rätt att kräva tillbaka ersättning av den som vållat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet eller vårdslöshet i förening med rattfylleri. Dessutom kan vi enligt trafikskadelagen framställa återkrav mot innehavare av järnväg eller spårväg, samt mot den som är ansvarig för skada enligt lagen om produktansvar.

Den försäkrade får inte träffa avtal med den som är ansvarig för skadan som innebär att vår rätt till återkrav inskränks. Om det sker har vi rätt att kräva tillbaka det belopp, som motsvarar inskränkningen, av dig.

Äganderätt till ersatt egendom

Vi övertar äganderätten till ersatt egendom om inget annat avtalats.

Tillämplig lag

För försäkringsavtalet gäller svensk lag. De viktigaste bestämmelserna finns i försäkringsavtalslagen och trafikskadelagen.

Skaderegistrering

För att minska kostnader för ersättning som baseras på oriktiga uppgifter använder sig försäkringsföretagen i Sverige av ett gemensamt skaderegister (GSR). Genom detta, som används i samband med skadereglering, får försäkringsföretaget reda på om skadan även är anmäld till annat försäkringsföretag. De uppgifter som registreras är skadetyper, skadedatum, skadenummer och person- eller organisationsnummer. Personuppgiftsansvarig för registret är GSR AB, Box 24171, 104 51 Stockholm.

Med samma syfte kan vi även lämna uppgifter till Larmtjänst AB, en branschgemensam organisation som arbetar för att bekämpa försäkringsrelaterad brottslighet.

Enligt detta villkor har Tre Kronor rätt att registrera anmälda skador i GSR och lämna uppgifter till Larmtjänst AB.

I. Om vi inte skulle komma överens

Vi vill att du ska vara nöjd

Det är viktigt att det finns en väl fungerande klagomålshantering för att du som kund ska kunna få dina intressen tillgodosedda. En god hantering av klagomål ger Tre Kronor en möjlighet att fånga upp problem samt att vidta åtgärder.

Vänd dig först till oss på Tre Kronor

Missförstånd eller oenigheter kan ofta klaras upp på ett enkelt sätt. Ta därför först kontakt med den som handlagt ditt ärende. Om du ändå inte blir nöjd så kan du kontakta handläggarens närmaste chef.

Om du skulle vilja gå vidare med ditt ärende, har du rätt att få det prövat. Det finns olika möjligheter, beroende på vilken typ av försäkring du har.

Kundombudsmannen Tre Kronor

Du som kund i Tre Kronor har möjligheten att få ditt ärende omprövat av Kundombudsmannen som är fristående i förhållande till Tre Kronors organisation.

Kundombudsmannen omprövar de flesta ärenden rörande försäkring och skadefrågor. Om du inte är nöjd med Tre Kronors slutliga beslut kan Kundombudsmannen göra en opartisk bedömning av ditt ärende. Efter det att Tre Kronor lämnat sitt slutliga beslut har du ett år på dig att göra en anmälan till Kundombudsmannen, under förutsättning att preskriptionstiden inte inträtt i enlighet med vad som anges nedan i avsnittet ”Vänta inte för länge”.

Adress: Kundombudsmannen Tre Kronor
106 60 Stockholm
Telefon: 020-65 52 53

Branschgemensamma nämnder

Du kan i vissa fall få ditt ärende prövat i någon av följande nämnder:

Trafikskadenämnden

Trafikskadenämnden är fristående från försäkringsbolagen och verkar för en enhetlig och skälig personskadereglering inom trafikförsäkringen. Vissa ersättningsfrågor är obligatoriska och ska alltid prövas av nämnden. Tre Kronor hjälper dig i samband med den obligatoriska prövningen.

Det finns andra frågor där vi inte är skyldiga att inhämta yttrande. I dessa frågor kan du själv begära prövning hos Trafikskadenämnden via en särskild blankett som finns på

Adress: Trafikskadenämnden Box 24048,
10450 Stockholm eller på
webb: trafikskadenamnden.se

Ansvarsförsäkringens Personskadenämnd
Ansvarsförsäkringens Personskadenämnd prövar ärenden för personer som skadats och har rätt till skadestånd för sina skador. Den fungerar ungefär som trafikskadenämnden gör för trafikskadade. Vissa ersättningsfrågor ska alltid hänskjutas till nämnden för yttrande. Framför dina önskemål till Tre Kronor om du vill att nämnden ska yttra sig i frågor där vi inte är skyldiga att inhämta yttrande.

Personförsäkringsnämnden
Personförsäkringsnämnden prövar tvister mellan den försäkrade (enskild konsument) och försäkringsbolaget i ärenden som rör liv-, sjuk- och olycksfallsförsäkring, i de fall där det krävs medicinska bedömningar.

Nämnden för Rättsskyddsfrågor
Nämnden för Rättsskyddsfrågor prövar på begäran av försäkrad omfattningen av rättsskyddsförsäkring, fråga om ersättningsanspråk inom rättsskyddsförsäkring och trafikförsäkring och fråga om överprövning av ombuds lämplighet inom rättsskyddsförsäkring och trafikförsäkring.

Du kan själv begära prövning hos Personförsäkringsnämnden och Nämnden för Rättsskyddsfrågor via en särskild blankett som finns hos Svensk Försäkrings Nämnder, Box 24067, 104 50 Stockholm, tel: 08-52278720 eller på webb: forsakringsnamnder.se

Anmälan till Nämnden för Rättsskyddsfrågor måste göras senast inom ett år från det att du har framfört ditt klagomål till Tre Kronor.

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

ARN är en statlig myndighet som kostnadsfritt prövar de flesta tvister angående privatpersoners försäkringar, dock inte tvister som rör ett lägre belopp än 2 000 kronor, medicinska bedömningar eller vållande-frågor vid trafikolyckor. ARN prövar inte heller försäkringstvister rörande försäkring som grundar sig på kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter, om avtalet föreskriver ett särskilt tvistelösningsförfarande. Detta sker vanligtvis genom prövning i en partssammansatt nämnd. Fler undantag finns och framgår av ARN:s hemsida.

Anmälan till ARN måste göras senast inom ett år efter det att du har framfört ditt klagomål till Tre Kronor.

Adress: Box 174, 101 23 Stockholm
telefon: 08-508 860 00
e-post: arn@arn.se
webb: arn.se

Allmän domstol

Du kan få din tvist med Tre Kronor prövad av tingsrätten. Om du har rättsskyddsförsäkring kan den ersätta en del av rättegångskostnaderna.

Konsumenternas försäkringsbyrå

Försäkringsbyrån ger kostnadsfri information och råd i försäkringsfrågor, men prövar inte enskilda försäkringstvister.

Adress: Box 24215, 104 51 Stockholm
telefon: 0200-22 58 00
webb: konsumenternas.se

Kommunal konsumentvägledning

Du kan också få information och råd via din hemkommuns konsumentvägledare.

Vänta inte för länge

Om du väntar för länge med att få din tvist prövad kan du förlora din rätt till ersättning (preskription). Vill du undvika preskription måste du väcka talan vid tingsrätten. Du förlorar din rätt till försäkringsersättning eller annat försäkringskydd om du inte väcker talan mot oss inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde.

Om du som privatperson anmält en skada före preskriptionstidens utgång har du alltid sex månader på dig att väcka talan från det att du fått slutligt besked från Tre Kronor eller Kundombudsmannen.

Några råd

- Spara kvitton på inköp av tillbehör och utrustning.
- Dokumentera gärna, fotografera eller videofilma.

K. Skydd av personuppgifter

Tre Kronor värnar om din personliga integritet och vill att du ska känna dig trygg i hur vi hanterar dina uppgifter. När du ingår ett försäkringsavtal med Tre Kronor, behöver vi hantera dina personuppgifter för att kunna administrera försäkringsförhållandet, hantera anmälda skador, beräkna försäkringspremier eller för att tillhandahålla relevant information och marknadsföring till dig. De uppgifter vi behandlar kan vara ditt namn och adress, hälsoinformation, om det finns medförsäkrad, uppgifter om försäkringsfall och annan relevant information. Merparten av personuppgifterna samlas in från dig men vi kan även samla in uppgifter från en tredje part eller från offentliga källor. Personuppgifterna behandlas huvudsakligen för att vi ska kunna fullgöra våra åtaganden enligt försäkringsavtalet. Vi kan även behöva hantera uppgifterna för att fullgöra en rättslig förpliktelse, för att fastställa, göra gällande eller försvara ett rättsligt anspråk eller när vi har ett berättigat intresse av att hantera dina uppgifter.

Kontaktuppgifter till Tre Kronor, som ansvarig för hanteringen av dina personuppgifter finner du i ditt försäkringsbesked. Du kan från och med 25 maj 2018 även kontakta Tre Kronors dataskyddsombud på dataskyddsombud@3kronor.se.

Vi kommer att spara dina personuppgifter så länge vi behöver dem för att uppfylla det ändamål för vilka de samlats in. Därefter raderar vi uppgifterna.

Dina personuppgifter hanteras med sekretess enligt Tre Kronors etiska regler. Dina adressuppgifter och grundläggande uppgifter om ditt avtal hanteras i ett kundregister hos Tre Kronor för bland annat automatisk adressuppdatering samt information och marknadsföring till dig. Vi kan även behöva lämna ut vissa personuppgifter till återförsäkringsbolag.

Om uppgifterna överförs till ett land utanför EU, säkerställer vi att sådan överföring är laglig, exempelvis genom att använda de standardiserade modellklausuler för dataöverföring som antagits av EU-kommissionen och som finns tillgängliga på EU-kommissionens webbplats.

Du har rätt att få information om vilka uppgifter som vi behandlar om dig, att få felaktiga uppgifter rättade, att begära att vi begränsar vår behandling och att dina uppgifter överförs till annan part samt invända mot den behandling vi utför. Du har även rätt att inge klagomål till ansvarig tillsynsmyndighet.

Läs mer om Tre Kronors hantering av personuppgifter och dina rättigheter på www.3Kronor.se/personuppgifter.

Om du drabbas av skada

Ring Tre Kronor på telefon 0771-23 33 33.

Vid behov av omedelbar hjälp

Inom Sverige, Tre Kronor Jour 020-57 16 00.

Utomlands, SOS-international +45 70 10 50 50

eller Falck Global Assistance +46 8 587 717 76.

Om du vill ha mer information om våra försäkringar

Ring Telefonbanken eller besök ditt lokala bankkontor.

Försäkringsgivare

Tre Kronor Försäkring AB.
